

Chuyến thăm n của Tổng thống Nga Putin không nhng đc Washington mà c Bc Kinh theo dõi sát sao. n đang ph thu v vào chi u sâu m i quan h v i Nga đ t o không gian chi n l c đàm phán v i các c cng qu c th gi i khác.

Trong tháng qua, Tổng thống Nga Vladimir Putin đã có chuyến thăm n trong 2 ngày 4-5/10 v i nhng thà thu n v qu c phòng, th cng m i và công ngh không gian trong ch cng trình ngh s, cùng v i đó là các cu c th o lu n v chuyến giao quân s i Afghanistan. Tuy nhiên, k t qu quan tr ng nh t c a cu c g p th cng đ nh Nga-n là kh n ng n mua h th ng tên l a S-400 c a Nga. N m 2016, hai qu c gia này đã ký m t thà thu n cho phép n mua 5 h th ng tên l a S-400 tr giá 5,8 t USD. Thà thu n này đã thu hút s chú ý c a M, n c yêu c u n không th c hi n h p đ ng.

Mỹ cho rằng hệ thống S-400 có thể sử dụng công nghệ quân sự nhạy cảm. Tháng 7/2017, Quốc hội Mỹ đã ban hành Đạo luật chống đối thủ của Mỹ thông qua các lệnh trừng phạt (CAATSA), cho phép tổng thống áp đặt trừng phạt đối với những quốc gia mua bán thiết bị quốc phòng từ các công ty như Tập đoàn Phòng không và Không gian Almaz-Antey – nhà sản xuất S-400 của Nga.

Tuy nhiên, sự điều chỉnh sau đó đối với Đạo luật trên cho phép tổng thống miễn trừ trừng phạt trên cơ sở xem xét tổng thể hợp tác. Theo một bản tin trên báo The Hindu, Ấn Độ đã kêu gọi Mỹ miễn trừ trong tháng 7/2018 và một lần nữa trong tháng 9/2018 với 3 lý do: quốc gia này sẽ không sử dụng các loại vũ khí chống lại Mỹ, không có hệ thống S-400 sẽ gây bất lợi cho các khả năng quân sự của Ấn Độ, và quan trọng là quốc gia này đang giảm đáng kể sự phụ thuộc vào vũ khí quân sự hàng năm của Nga. Suhasini Haidar - biên tập viên trang tin đối ngoại của báo The Hindu - nhận xét: “Thỏa thuận tên lửa S-400 là một thông điệp mà Ấn Độ gửi cho Mỹ rằng Hiệp ước An ninh và Thương mại Liên lục (COMCASA) và các hiệp định quân sự khác không có nghĩa là Ấn Độ sẽ từ bỏ Nga - một trong những đồng minh lâu đời nhất của quốc gia này”, ám chỉ tội vi phạm Mỹ và Ấn Độ ký COMCASA vào tháng trước, cho phép trao đổi công nghệ quốc phòng mã hóa nhạy cảm giữa hai quốc gia.

Chuyến thăm Ấn Độ của Tổng thống Nga Putin không những được Washington mà cả Bắc Kinh theo dõi sát sao. Chuyến thăm này diễn ra đúng thời điểm Nga và Trung Quốc đang tăng cường các mối quan hệ song phương. Tháng 9 vừa qua, Nga đã tiến hành Vostok- 2018, cuộc tập trận quân sự lớn nhất của quốc gia này kể từ khi kết thúc Chiến tranh Lạnh. Nga cũng đã mời Trung Quốc và Mong Cổ tham gia cuộc tập trận này. Trong quý 1/2018, khối lượng thương mại giữa Ấn Độ và Trung Quốc đã tăng 30%. Mối quan hệ giữa hai quốc gia trên một chiều đang trình diễn sự chung - làm giảm ảnh hưởng toàn cầu của Mỹ. Washington nhận ra điều này và đã cố gắng củng cố thế của mình trên trường quốc tế, Mỹ đành thúc đẩy các mối quan hệ với Ấn Độ. “Ấn Độ có thể sẽ chịu thiệt hại đôi chút bởi vì quan hệ Ấn-Nga là điều khiến Trung Quốc nghi ngờ”, ông Nandan Unnikrishnan thuộc Cục Giám sát Nghiên cứu có trụ sở tại New Delhi nói. “Quan hệ Ấn-Nga sẽ biến hình hàng không chỉ vì sự gần gũi ngày càng gia tăng giữa Nga và Trung Quốc, mà còn bởi mối quan hệ Ấn-Mỹ”.

Tháng 3 /2018, Mỹ đã chính thức đổi tên Bộ chỉ huy Thái Bình Dương thành Bộ chỉ huy Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương. Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ nhận mệnh lệnh điều này là nhằm duy trì sự tập trung chiến lược của quốc gia này vào cả Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương - “tên Hollywood cho tên Bollywood”. Ông Ashok Sajjanhar - Chủ tịch

Vấn nghiên cứu toàn cầu và là cầu nhân viên ngoại giao Ấn Độ - nói: “Trung Quốc thực sự không hào hứng với sự thay đổi tên gọi này bởi vì nó sẽ giúp Ấn Độ thêm nổi bật”. Nga cũng ủng hộ việc sử dụng cụm từ “châu Á-Thái Bình Dương” hơn là một tên lóng mà Unnikrishnan gọi là một “khái niệm non trẻ” và “một nỗ lực để kiếm chỗ sẽ nổi lên của Trung Quốc ở các vùng biên giới Ấn Độ-Dương-Thái Bình Dương” ở cấp độ địa chính trị.

Tuy nhiên, những tuyên bố gần đây của Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi về khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương dường như cho rằng Ấn Độ sẽ không muốn được xem là liên kết chính thức với một nhóm và một nhóm các quốc gia. “10 năm công đồng Nam Á kết nối với hai đội đông lớn của vùng địa lý và một đội dân số”, ông phát biểu tại hội thảo phòng Shangri-La hồi tháng 6 vừa qua, “Về thế, sự rộng mở, sự đoàn kết và trung tâm ASEAN là trung tâm của khu vực Ấn Độ Dương-Thái Bình Dương mới”. Sự kết nối này không giới hạn với Trung Quốc và Nga. “Ở Tây Á, chúng ta có các mối quan hệ tốt với Israel, Saudi Arabia, Các tiểu vương quốc Ảrập thống nhất (UAE) và Iran”, ông Sajjanhar nói thêm, “vì thế, trong một thế giới đa cực, chúng ta phải ủng hộ một chính sách liên kết đa phương, chứ không phải một chính sách phi liên kết”. Các cuộc gặp của ông Modi với Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình ở Việt Hân, Tổng thống Nga Putin ở Sochi, cuộc đối thoại 2+2 Ấn-Mỹ và thỏa thuận mua hệ thống phòng không S-400 với Nga chứng minh cho tính đa cực này.

Tuy nhiên, Ấn Độ đang phụ thuộc vào chi tiêu sâu mối quan hệ với Nga để tạo không gian chính thức đàm phán với các cường quốc thế giới khác. Các mối quan hệ quân sự giữa hai quốc gia này có từ giữa những năm 60 của thế kỷ trước, khi Liên Xô cung cấp các máy bay MiG 21 cho Ấn Độ, ngay sau cuộc chiến tranh Trung-Ấn năm 1962. Ông Unnikrishnan nói: “Ấn Độ ủng hộ một thế giới đa cực và không muốn làm bá chủ. Nga cũng có quan điểm tương tự. Vì thế, nếu có hai nhóm giới cam kết thì có thể hỗ trợ nhau tốt hơn”.

Theo “ [SCMP](#) ”

Hồng Trà (gt)